

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Protocolului dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar Basarabeasca – Serpniovo-1 pe teritoriul Republicii Moldova

În temeiul art. 7 alin. (2) și art. 8¹ alin. (3) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Protocolului dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar Basarabeasca – Serpniovo-1 pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Protocolului dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar Basarabeasca – Serpniovo-1 pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Se aprobă semnarea Protocolului dintre Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu

privire la organizarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar Basarabeasca – Serpniovo-1 pe teritoriul Republicii Moldova.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul afacerilor interne

Ana Revenco

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

ARGUMENTAREA NECESITĂȚII
inițierii negocierilor și aprobării semnării Protocolului între Inspectoratul
General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al
Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al
Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al
Ucrainei, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea
controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar
„Basarabeasca – Serpniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale

Protocolul între Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar „Basarabeasca – Serpniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova (denumit în continuare – „Protocol”) este un tratat internațional interdepartamental, format din 8 articole. Proiectul Protocolului a fost primit prin Nota verbală a Ambasadei Ucrainei în Republica Moldova nr. 6136/22-012-770 din 25.11.2022.

Obiectivul de bază al acestuia este dezvoltarea relațiilor de cooperare între structurile cu atribuții la frontieră ale Republicii Moldova și Ucrainei în domeniul gestionării integrate a frontierelor și stabilirea noilor forme de interacțiune prin efectuarea controlului în comun în punctul comun de trecere feroviar al persoanelor, mijloacelor de transport și mărfurilor la frontiera de stat moldo-ucraineană, în conformitate cu cerințele și practica europeană.

2. Informații privind conținutul tratatului

Prezentul Protocol conține prevederi privind organizarea și efectuarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar „Basarabeasca – Serpniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova.

Protocolul vizat este un instrument de realizare a prevederilor *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind controlul în comun al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și obiectelor în punctele comune de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene, din 6 octombrie 2017 (în continuare – ”Acord”)*.

Totodată, proiectul Protocolului este elaborat în spiritul prevederilor *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei cu privire la punctele de trecere la frontiera de stat moldo-ucraineană și simplificarea formalităților la trecerea frontierei de stat de către cetățenii care locuiesc în raioanele de frontieră din 11 martie 1997 (în vigoare din 12 august 1997)*.

Protocolul se încheie pentru o perioadă de un an și valabilitatea lui se prelungește automat pentru noi perioade consecutive de un an, în cazul în care nici una dintre Părți nu va notifica în scris prin canale diplomatice, cu cel puțin o lună înainte de expirarea perioadei curente, cealaltă Parte despre intenția sa de a înceta valabilitatea Protocolului.

Fiecare Parte poate denunța Protocolul înainte de termen, notificând în scris, prin canale diplomatice, celeilalte Părți intenția sa. În acest caz, prezentul Protocol își încetează valabilitatea peste 30 de zile din data primirii notificării de cealaltă Parte.

Părțile, de comun acord, pot introduce modificări și completări la prezentul Protocol, perfectate în Protocoale separate, care vor fi parte integrantă a prezentului Protocol.

B. Analiza de impact

1. Informații generale

În contextul crizei din Ucraina cauzat de agresiunea armată a Federației Ruse, care a condus la limitarea substanțială a activității porturilor Ucrainei, s-a majorat semnificativ necesitatea creării a noilor căi de transportare a mărfurilor și altor bunuri din statul menționat spre Republica Moldova, cât și spre țările Uniunii Europene și invers pe cale terestră.

În acest context, pentru facilitarea procesului vizat, autoritățile UE au lansat inițiativa denumită "solidarity lines", care este menită să asigure circulația de mărfuri în și spre Ucraina. Republica Moldova de asemenea s-a alăturat la această inițiativă. Unul din instrumentele facilitării circulației mărfurilor fiind intensificarea utilizării căilor ferate.

La data de 22 august 2022 au fost finalizate lucrările de construcție a tronsonului de cale ferată Basarabeasca (Republica Moldova) – Berezyn (Ucraina).

Simultan pentru asigurarea măsurilor de control la traversarea frontierei, de către autoritățile moldovenești au fost demarate activitățile pentru amenajarea infrastructurii punctului de trecere Basarabeasca – Serpniovo-1, activitatea căruia a fost suspendată în anul 1998.

Partea moldovenească, prin Notă verbală nr. DI/2/290-9806 din 8 septembrie 2022, a informat Partea ucraineană privind necesitatea reluării activității punctului de trecere internațional pentru trafic feroviar „Basarabeasca-Serpniovo-1”. Și prin Notă verbală nr. 6136/22-012-729 din 27 octombrie 2022, Partea ucraineană a susținut propunerea Părții moldovenești.

Menționăm că Partea ucraineană pe teritoriul statului său nu dispune de condițiile necesare pentru efectuarea controlului aferent traversării frontierei de stat.

În acest sens, Partea ucraineană a propus organizarea controlului în comun pe teritoriul Republicii Moldova și prin Notă verbală a Ambasadei Ucrainei în Republica Moldova nr. 6136/22-012-770 din 25.11.2022 a transmis proiectul Protocolului interdepartamental vizat.

Scopul final al încheierii Protocolului este asigurarea securității frontierei comune, securității naționale, ordinii publice, bunăstării economice a statelor Părți, prevenirea și lupta împotriva criminalității transfrontaliere organizate, a terorismului internațional și finanțării acestuia.

Principalele drepturi și obligațiuni care reies din prezentul Protocol sunt următoarele:

- organizarea și efectuarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar „Basarabeasca – Serpniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova, conform principiilor internaționale „ghișeul unic”, „o singură oprire”;
- efectuarea schimbului de informații conform Schemei tehnologice;
- respectarea normelor de regim și ordinii publice stabilite de către conducerea punctului de trecere;
- paza obiectelor, persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor, precum și securitatea angajaților organelor de control și lucrătorilor în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar „Basarabeasca – Serpniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova, asigurată, în conformitate cu prevederile legislației naționale, de către Partea pe teritoriul statului căruia se află punctul comun de trecere vizat.

În cazul apariției diferendelor la aplicarea sau interpretare a prevederilor prezentului Protocol, acestea vor fi soluționate de către Părți prin consultări și negocieri.

În cazul apariției diferendelor nereglementate de prevederile prezentului Protocol, soluționarea acestora se va efectua conform prevederilor Acordului, prin perfectarea unui Protocol separat, care va fi parte integrantă a prezentului Protocol.

2. Aspectul politic, cultural și social

Prevederile Protocolului nu au ca scop abordarea problemelor de ordin politic, istoric sau etnic și nu contravin dezvoltării relațiilor bilaterale de cooperare între Republica Moldova și Ucraina.

Încheierea Protocolului va contribui la dezvoltarea relațiilor de cooperare în interesul și avantajul ambelor state, având ca scop principal asigurarea securității frontierei de stat între Republica Moldova și Ucraina, pornind de la principiul suveranității, integrității teritoriale și al inviolabilității frontierelor de stat.

Menționăm faptul, că proiectul Protocolului are caracter tehnic și nu conține prevederi care ar necesita efectuarea dezbaterii publice a textului acestuia. Având la bază prevederile p. 32 al Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 442 din 17 iulie 2015 (denumit în continuare – „Regulament”), lipsește necesitatea efectuării consultărilor publice asupra proiectului Protocolului.

3. Aspectul economic și de mediu

Încheierea Protocolului va avea un impact pozitiv asupra protecției intereselor economice ale Republicii Moldova, deoarece Părțile contractante au intenția de a facilita controlul traficului de frontieră în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar „Basarabeasca – Sepniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova, precum și de a simplifica și fluidiza trecerea peste frontiera comună.

4. Aspectul normativ

Prevederile proiectului Protocolului sunt compatibile cu prevederile Constituției Republicii Moldova, și nu contravin legislației naționale în vigoare. De asemenea, posibilitatea de luare a deciziei referitor la instituirea punctelor de comune trecere se aprobă, în conformitate cu tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine, procedură prevăzută de art. 13, alin. (4), al Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Prevederile Protocolului în cauză nu contravin legislației în vigoare și nu necesită modificarea actelor normative interne, precum și nu sunt în contradicție cu alte tratate internaționale în domeniul frontalier la care Republica Moldova este parte.

Având în vedere faptul că textul acestui Protocol nu va suferi schimbări de fond față de proiectul inițial, în conformitate cu art. 8¹, alin. (3), al Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (în continuare – Lege) se propune ca inițierea negocierilor și aprobarea semnării proiectului Protocolului în cauză să fie efectuată printr-o singură hotărâre de Guvern.

În conformitate cu art. 13, alin. (1), lit. b) și c) al Legii, Protocol este tratat internațional în formă simplificată.

În conformitate cu prevederile p. 178 al Regulamentului, pentru intrarea în vigoare a Protocolului nu sunt necesare proceduri interne de ratificare sau aprobare.

5. Aspectul instituțional și organizatoric

Încheierea Protocolului nu va condiționa realizarea unor măsuri instituționale sau organizatorice adiționale din cadrul autorităților de frontieră (înființarea unor structuri noi, modificarea celor existente, abilitarea unor instituții cu împuterniciri noi, etc.).

Implementarea Protocolului va ține de competența Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor.

În acest sens, în conformitate cu prevederile alin. (2) al art. 36 al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, proiectul Hotărârii Guvernului va fi contrasemnat de către ministrul afacerilor interne și ministrul finanțelor.

În termen de 10 zile din data semnării Protocolului dat, urmează a fi elaborată și coordonată de către conducerea punctului de trecere Schema tehnologică de organizare a controlului în comun.

Schema tehnologică va fi coordonată cu șeful stației de cale ferată "Basarabeasca" a Întreprinderii de Stat "Calea ferată din Moldova".

6. Aspectul financiar

Pentru implementarea prevederilor Protocolului în cauză vor fi utilizate sursele financiare alocate în bugetul de stat ale autorităților antrenate în înființarea și funcționarea punctului comun de trecere feroviar „Basarabeasca – Serpniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova, destinate activității acestora.

7. Aspectul temporar

Prezentul Protocol se încheie pe un termen de un an și acțiunea acestuia se prelungește automat pentru următoarele perioade de un an, dacă nici una dintre Părți nu va înștiința în scris cealaltă Parte, pe căile diplomatice, cu o lună înainte de expirarea perioadei următoare, despre intenția sa de a înceta acțiunea prezentului Protocol.

Fiecare Parte poate denunța prezentul Protocol înainte de termen, notificând în scris, pe cale diplomatică, celeilalte Părți intenția sa. În acest caz, acțiunea prezentului Protocol se încheie peste 30 de zile după primirea notificării de cealaltă Parte.

Data și ora începerii controlului în comun se va stabili, de comun acord, de către Părți prin Actul de pregătire, document semnat de către conducerea punctului de trecere ce confirmă faptul creării condițiilor necesare pentru efectuare controlului în comun de către Părți în punctul comun de trecere.

C. Procedura negocierilor

La data de 6 octombrie 2017 în or. Chișinău a fost semnat *Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind controlul în comun al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și obiectelor în punctele comune de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene.*

În conformitate cu prevederile punctului 1 al Articolului 3 al Acordului control în comun în punctele comune de trecere se desfășoară în baza tratatelor internaționale, încheiate între organele competente ale Republicii Moldova și Ucrainei.

Având în vedere faptul că textul acestui Protocol nu va suferi schimbări de fond față de proiectul inițial, are un caracter tehnic, este tratat internațional în formă simplificată și se încheie în vederea realizării Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind controlul în comun al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și obiectelor în punctele comune de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene din 6 octombrie 2017, care deja a intrat în vigoare, în conformitate cu prevederile art. 8, alin. (1), al Legii și p. 51 al Regulamentului, nu este necesară solicitarea împuternicirilor pentru negocieri. Potrivit p. 52 al Regulamentului temei pentru negocieri tratatelor în formă simplificată este actul de inițiere a negocierilor.

În conformitate cu prevederile p. 122 al Regulamentului, organul responsabil pentru încheierea tratatului poate înainta propunerea adoptării unei singure hotărâri de Guvern privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării, în anumite cazuri expres prevăzute. Astfel, având în vedere caracterul imperios al semnării Protocolului, precum și faptul că există premise pentru a considera că textul proiectului tratatului propus spre semnare nu va conține diferențe de fond față de proiectul inițial al tratatului, se propune aplicarea clauzei sus-menționate.

Proiectul Protocolului a fost coordonat cu ministerele cointeresate. MF (SV), MIDR, ANSA au comunicat lipsă de obiecții și propuneri. ME, CFM a comunicat lipsă de obiecții și propuneri cu unele recomandări tehnice, care au fost acceptate parțial, MAEIE și SIS a prezentat propuneri, care au fost acceptate complet. Propunerile MJ au fost acceptate parțial.

D. Aspect procedural al încheierii

Data și locul semnării vor fi stabilite de către Părți după aprobarea semnării acestuia.

Protocolul va fi semnat în două exemplare, fiecare în limbile română și ucraineană, ambele texte fiind egal autentice.

Reieşind din cele relatate, precum şi în temeiul prevederilor legislaţiei în vigoare a Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne consideră oportună aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru iniţierea negocierilor şi aprobarea semnării *Protocolului între Inspectoratul General al Poliţiei de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanţelor al Republicii Moldova şi Administraţia Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei, Serviciul Vamal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea controlului în comun în punctul comun de trecere pentru trafic feroviar „Basarabeasca – Sepniovo-1” pe teritoriul Republicii Moldova.*

Secretar general al ministerului

Serghei DIACONU